

Jatkuvan oppimisen mallit käytännössä – KirJat-hanke vauhdittaa kirjastoalan jatkuvaa oppimista

13.8.2026

Kirjastoalan osaamisvaatimukset muuttuvat nopeasti digitalisaation, uusien palveluiden ja teknologioiden kehittymisen myötä, mikä haastaa perinteiset tavat kehittää ammatillista osaamista. Yksittäiset koulutukset eivät enää riitä vastaamaan tähän muutokseen, vaan jatkuva oppiminen edellyttää rakenteita, yhteistyötä ja uudenlaista ajattelua. Koulutuspolut tarjoavat tähän vastauksen: ne mahdollistavat systemaattisemman osaamisen kehittämisen sekä joustavat, työelämän tarpeisiin mukautuvat oppimisen tavat. Kehittämisen suunta on vahvasti verkostojen vahvistamisessa ja entistä nopeammassa reagoinnissa muuttuviin osaamistarpeisiin. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on rakentaa pysyvä jatkuvan oppimisen malli, joka tukee kirjastoalan uudistumista, asiantuntijuuden syvenemistä ja työelämän muuttuvia vaatimuksia.

SEAMKissa tähän haasteeseen vastataan osana KirJat – Kirjastot ja jatkuva oppiminen -hanketta kehittämällä uudenlaisia, verkostopohjaisia koulutuspolkuja, jotka yhdistävät kirjastoammattilaisten tunnistetut osaamistarpeet ja oppilaitosten asiantuntemuksen käytännön oppimisen kokonaisuuksiksi.

Verkostot ovat keskeinen lähtökohta toimivien koulutuspolkujen rakentamisessa. KirJat-hankkeessa oppilaitosten välinen yhteistyö muodostaa kehittämistyön perustan, ja mukana ovat keskeisinä toimijoina Oulun yliopisto, Åbo Akademi sekä Turun ammattikorkeakoulu. Yhteistyötä toteutetaan kolmella tasolla: oppilaitosverkostoissa, kirjastojen ja oppilaitosten välisissä verkostoissa sekä kirjastojen omissa verkostoissa. Näiden verkostojen kautta mahdollistuu tiedon jakaminen, osaamisen yhdistäminen ja yhteiskehittäminen,

mikä on edellytys työelämälähtöisten ja aidosti tarpeisiin vastaavien koulutuspolkujen syntymiselle.

Miten koulutuspolut rakennetaan käytännössä?

Koulutuspolkujen rakentaminen etenee vaiheittaisena ja yhteiskehittämiseen perustuvana prosessina sekä työelämän että oppilaitosten välillä. Hankkeen aikana ei tuoteta koulutuksia, mutta tiivistyneen verkostoitumisen seurauksena koulutuspolkujen rakentaminen ja yhteistyö on jatkossa helpompaa.

Prosessi vaiheittain KirJat-hankkeessa:

1. Osaamistarpeiden tunnistaminen (kirjastot)
Prosessi on käynnistynyt kirjastojen arjesta nousevien osaamistarpeiden kartoittamisella, jota on tehty kevään 2026 aikana. Tavoitteena on tunnistaa sekä nykyiset osaamisvajeet että tulevaisuuden tarpeet. Syksyn aikana järjestetään yleisten kirjastojen henkilöstölle seminaari, jossa keskustellaan osaamistarpeista tarkemmin.

2. Vuoropuhelu oppilaitosten kanssa
Tunnistettuja koulutustarpeita käsitellään yhdessä oppilaitosten asiantuntijoiden kanssa ja arvioidaan yhdessä, minkälaista koulutusta voidaan toteuttaa olemassa olevilla koulutuksilla ja mitä uusia sisältöjä tarvitaan. Lisäksi sovitaan työnjaosta vahvan sisällöllisen asiantuntemuksen turvaamiseksi. Oppilaitosten tapaaminen on suunniteltu alustavasti keväälle 2027.

3. Oppilaitosten työnjako ja erikoistuminen
Hankkeen aikana kartoitetaan oppilaitosten osaamisvahvuuksia. Niiden tunnistaminen mahdollistaa työelämää hyödyttävien koulutuskokonaisuuksien laatimisen, jotka perustuvat vahvaan asiantuntemukseen.

4. Koulutusten konkretisointi
Hankkeen aikana määritellään ja kuvataan koulutuspolut sekä niiden rakenne. Varsinainen koulutussisältöjen ja pedagogisten ratkaisujen suunnittelu jää hankkeen ulkopuolelle. Näin ollen hankkeessa keskitytään koulutuspolkujen rakenteelliseen ja osaamislähtöiseen kehittämiseen.

Kokonaisuutena koulutuspolkujen rakentaminen on jatkuva prosessi. Koulutuspolkuja kehitetään ja päivitetään palautteen, muuttuvien osaamistarpeiden ja verkostoyhteistyön kautta. Näin varmistetaan, että koulutuspolut pysyvät ajantasaisina, joustavina ja aidosti kirjastoalan kehittymistä tukevina.

KirJat– Kirjastot ja jatkuva oppiminen- hanke on Euroopan unionin osarahoittama, ja sen kesto on 1.3.2026 – 29.2.2028. Päätoteuttaja: Tampereen yliopisto. Osatoteuttaja: Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Tutustu hankkeen verkkosivuihin: KirJat – Kirjastot ja jatkuva oppiminen**Terhi Hirsimäki**
Jatkuvan oppimisen suunnittelija
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on TtM, jatkuvan oppimisen suunnittelija SEAMKissa.

Katja Jaskari
Senior Project Manager (TKI), hyvinvointi ja luovuus
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on digitaalisen kulttuurin FM, kulttuurituottaja YAMK, AmO, AmE, tapahtumatuotannon asiantuntija, liiketoiminnan ja asiakkuuksien kehittäjä sekä jatkuvan oppimisen edistäjä.

Avainsanat: hyvinvointi ja luovuus, jatkuva oppiminen, kirjastoala